

Efeso
Efeso Ekalesia veize Paulo'a
Mirihirote'e So'ağa
Ihore Ġoe'a

So'a 'ahi'e Paulo'a Roma zamağano ġu'a neğano mirihiro. Ani'a Efeso ekalesia ebu haba 'ahoga'ahoga ekalesia veize so'a 'ahi mirihiro. So'a 'ahi zamağano Paulo'a 'ahige ihofe'ohe: Badi'a'a ane gau nidu'a ibite madağano irina toganadu e'e idunağano gauğa nidu'a hugano fureraro. Iuda azağa zu mene Iuda azağa nidu'a'e Keriso teite tiburanadu zeğe nidu'a'e ahiri tibao reiro. Keriso'e ekalesia vadiga zu ekalesia'e Keriso ahiri 'ahine, Keriso'a ekalesia ibitohau'ohe. Ekalesia azağa nidu'a'e tiburu gauadu tiburu ġuhure'ohe. Eme'e Badi'a ubugaubuga radu zamarotiti'uma zu Badi'a uti dabuağa vidanadu Diabolo teite utiti'uma.

¹ Eğe, Paulo'e Badi'a urao Keriso Iesu apostolo vazeğano reiro. E Efeso zamağano Badi'a mone azağa veize so'a 'ahi mirihe'ohe. Za'e zamaze nidu'a hina Keriso Iesu mazao fie'ete'e azağa.

² Badi'a emeğe Mama zu Zuhi'a Boro Iesu Keriso'a zae mazao manoga zu zama roğega zini'eno'i.

Vine mone Manohugağa

³ Badi'a, emeğe Zuhi'a Boro Iesu Keriso Moga nigunihi, mazağa eme Keriso teite tiburarotene

Badi'a'a adure haba'ano vine mone manohugaḡa nidu'a rifiro.

⁴ Badi'a'a adure zu raha 'izema haḡaogano Keriso u'ano eme'e ane mone azaḡa reifine emeḡe ohotiro. Ani'a 'ouge haḡairota'a'e eme'e Badi'a ubumao zaḡozaḡifine zu ve'oḡani 'ahoga o'o'a reifine reiro. Ani'a eme zamaradu,

⁵ ane urao matu'e'ena'a, Iesu Keriso u'ano eme ane ubugaubuga re'uma rae irina togiro.

⁶ 'Ougadu ani'a ibi manoḡa huneo emeḡe mazao manoḡa furene'ete'e moneo eme'a ani nigune'ohe. Manoḡa a'e ane zamarone Ubuga u'ano naeḡa o'o'a radu emeḡe rifiro.

⁷ Eme'e ane Ubuga teite tiburanadu Badi'a'a manoḡa ufeta boro fureniro. Manoḡa e'e idunaḡano Badi'a'a Ubuga ru hina eme'e haḡaife sau'anono'o bohafe bufiro ebu haḡaife sau'a rae modiro.

⁸ 'Ouge Badi'a'a emeḡe mazao manoḡa borofe fureniro. Ane zamarone huhuzaḡa nidu'a zu faine ederoga nidu'a hina,

⁹ ane urao matu'e'ena'a, ane'a Kerisoono'o haḡai'uma rae ibite togirote'e haḡaḡa 'u'uruḡa ihofiro.

¹⁰ Badi'a'a togirote'e haḡaḡa'e 'ahi e'e: Ani'a haḡae huni'uma rae ohonirote'e madaḡa meine, adure zu raha ḡauḡa nidu'a tiburunu'onadu Keriso 'u'uḡano ti'uma ebu Keriso'e vadinize radu zuhi'azi'uma.

¹¹ Eme Keriso teite tiburanadu Badi'a'a eme'e ane mone azaḡano ohotiro. A'e ani'a 'ouge haḡai'uma rae irina togiro. Ani'e ane urao nagini haḡai'uma rae togirote'e idunaḡano

haḡaiḡa nidu'a haḡae'ohe.

¹² Badi'a'a 'ouge emeḡe ohotirota'a'e eme, Iuda azaḡa'e Keriso'a ḡabofi'uma rae ibite geno mae ḡihinadu Badi'a ni ḡihi'aḡa nigunifine ra'ohe.

¹³ Za, mene Iuda azaḡa zuni Badi'a'a ḡabozite'e hariḡa manoḡa, ḡoe'a huga egadu Keriso teite tiburaro. Za'a Keriso mazao firotene, Badi'a'a ibite ḡoitorirote'e Vineḡa Zaḡoḡa hina za'e ane mone azaḡa rae imoriro.

¹⁴ Vine Zaḡoḡa a'e Badi'a'a rifi'uma rae ḡoitorirote'e manohugaḡa bo'aḡano ibi'a. E'ano'o Vine Zaḡoḡani'a eme manohuga 'ahoga'ahoga zuni hube hune hidi'uma rae ihofe'ohe, ebu eme'e Badi'a mone azaḡa radu rune'a mene bare obofe ti'uma rae ihofe'ohe. Badi'a ḡihi'aḡa nigunihi!

Paulo'a Kuraro

¹⁵ Badi'a'a zae veize haḡairote'e haḡaiḡa u'ano, ebu zae'a Zuhi'a Boro Iesu mazao fie'ete'e zu Badi'a mone azaḡa nidu'a zamare borofe'ete'e e'a igirote'e u'ano,

¹⁶ eḡe kuruo za zamare'ohe ebu iḡaiḡa zae moneo Badi'a mazao manoḡa tauḡi ra'ohe.

¹⁷ Badi'a'e emeḡe Zuhi'a Boro Iesu Keriso Moga ḡihi'a hune. Ani'a Vine Zaḡoḡa zae zenoga veize e kurau'ohe. Vine Zaḡoḡani'a zamarone huhuzaḡa zinine zu Badi'a moneo rae furenozi-nine, za'e Badi'a ufeta ederi'uma.

¹⁸ Ebu Badi'a'a zamaze aganoga veize e kurau'ohe. Agaḡani'a zamaze aganine, Badi'a'a zae huzadu zini'uma rae ḡoitorirote'e manohugaḡa'e nagini rae zae'a ederi'uma, ebu

ani mone azaḡani'a me'uma rae ḡoitorirote'e ḡauḡa ḡihi'a hune'e boro bagaḡa rae ederi'uma,

¹⁹ ebu Badi'a'a gigi'a nidu'a ro'ane'ete'e gigi'aḡa boro hune hina ani mazao fie'ete'e azaḡa, emeḡe veize gaue'eta'a'e zae'a ederi'uma.

²⁰ E'e gigi'aḡa boro hina, Badi'a'a Keriso rune azaḡa bo'aḡano bare ḡaboniro zu adureo ane eda'e moneo Keriso ohonadu Keriso'a ehoriro.

²¹ E'ea Keriso'e zuhi'a nidu'a, inarazeta nidu'a, gigi'azeta nidu'a zu kini nidu'a zuhi'azi'ohe. Ane ni'e nize boro nidu'a ro'aze'ohe, mene izidi madaḡa da'o, rehano zama mone zuni ro'azi'uma.

²² Badi'a'a ḡau nidu'a Keriso oda 'u'uḡano tiro ebu ḡau nidu'a zuhi'azi'ete'e vazegā, Keriso'e ekalesia vadigano ohoniro.

²³ Ekalesia'e Keriso ahiri. Keriso'a haba nidu'a zamaḡano ḡau nidu'a iri'avone'ete'e teige, Keriso ḡabone zu gigi'aḡani'a ekalesia zamaḡano iri'ave'ohe.

2

Runeono'o Ḡabofiro

¹ Ibite za'a ibi ve'oḡano radiunute'e zu haḡai sau'a haḡainute'e u'ano, vineze'e ruga.

² E'e madaḡano za'e raha 'adi haḡaiḡa sau'a hegote radiunu ebu adure viga sau'asau'a inarazeta zuhi'azi'ete'e vineḡa, Satani hegote radiunu. Satani'e izidi Badi'a ḡoere mene egohau'ete'e azaḡa bo'aḡano gaue'ohe.

³ Emeḡe nidu'a zuni ibite Badi'a ḡoere mene egohau'ete'e azaḡa bo'aḡano ahiri ura haḡae radiunu. Ahirife'a zu zamaronefe'a urate'ete'e

haḡai sau'aḡa hegote radiudo. Eme zuni vaze 'ahoga'ahoga teige, rahao furerarote'e madaḡanono'o sau'a radu Badi'a zama ḡugigā zamaḡano radiunu.

⁴ Rehano eme borofe vetuḡafi rufe'ete'e Badi'aḡani'a eme ufeta zamare borofiro.

⁵ 'Ougadu eme'a haḡai sau'a haḡairote'e u'ano vinefe'e ruga reirote'ea zuni Badi'a'a Keriso teite emeḡe bare ḡabofiro. Badi'a'a zae mazao zuni manoga furenadu ḡaboziro.

⁶ Eme'e Keriso teite tiburanadu Badi'a'a eme Keriso teite bare ḡabofiro zu eme ohofadu eme'e adure haba'ano Keriso Iesu teite ehoriro.

⁷ Badi'a'a 'ougirota'a'e ani'a emeḡe mazao furenirote'e manogaḡa'e boro hune rae zama mone azaḡa nidu'a ihozifine ra'ohe. E'e manogaḡa'e Keriso Iesu u'ano Badi'a'a emeḡe mazao fureniro, a'e ufeta boro hune radu me'odoga zuni mene idaḡa.

⁸ Badi'a'a zae mazao manoga furenadu za Keriso mazao firo ebu ḡabone hidiro. A'e mene zae haḡai u'ano, rehano Badi'a'a furenirote'e ḡahunoneḡa u'ano ra'ohe.

⁹ Zae haḡai u'ano mene ḡabone hidiro 'ahine, vazeni 'ahogani'a ane haḡai nigunoga'e mene idaḡa.

¹⁰ Mazaḡa izidi emeḡe ḡabone'e Badi'a'a haḡairo. Ani'a ohofadu eme Keriso Iesu teite tiburarote'e u'ano emeḡe'a izidaro. A'e eme'a haḡai manoga haḡae radoga veize Badi'a'a irina ruhibiro.

Keriso u'ano Vaze Nidu'a Tiburaro

¹¹ E'ano'o za ibite madaḡa zamaro'i. Za'e fur-erarote'e madaḡanono'o mene Iuda azaḡa radu ahirio iḡuri mene haḡairo. Iuda azaḡani'a vase'a 'evore hina ahirio iḡuri haḡae'ete'e haḡaiḡa madu zeḡe'a bare “Ahirio iḡurizeta azaḡa” rae huziro, ebu za'e “Ahirio iḡuri o'o'a azaḡa” rae huze'ena'a ovoe ḡiaziro.

¹² Za 'ahi zuni zamaro'i. Ibite madaḡano za'e Keriso mazaono'o fararo, zu Badi'a'a Isaraela azaḡa ohotirote'e mene teiḡe avo'a azaḡa reiro, ebu Badi'a'a ane mone azaḡa teite ḡoitorirote'e ḡoe'a mene meiro. Za'e rahao radiunute'e zamaḡano vesu'u hidite'e manohugaḡa moneo mene ederadu mene guhiniro, zu Badi'a moneo mene ederiro.

¹³ Za'e ibite Badi'a mazaono'o faraunu. Rehano izidi za Keriso Iesu teite tiburanadu Keriso'a ane ru soronirote'e u'ano Badi'a'a za mae uhiraziro.

¹⁴ Keriso'e ane'a bare emeḡe uniho manohu-nirote'e vazēḡa. Ani'a Iuda azaḡa zu Iuda mene azaḡa mae tibuziro, ebu zeḡe aheu rovoze'ete'e biriḡa fahadu zeḡe'a bare agirotite'e mae vaḡiniro.

¹⁵ Ani'a satauro rana rudanadu Mose goro ḡoe'a zu eme'a haḡae hunite'e goroḡa nunu fahiro. 'Ougadu Iuda azaḡa zu mene Iuda azaḡa'e Keriso teite tiburanadu vase izigano tiburaro ebu zeḡe nidu'a uniho manoḡa meiro.

¹⁶ Ani'a satauro rana rudanadu zeḡe nidu'a agirotitirote'e mae vaḡiniro, ebu zeḡe aheu'e tibano tibuzadu ze Badi'a teite bare unihoga veize tutuziro.

¹⁷ Mene Iuda azaḡa, za'e Badi'a mazaono'o

faraunu. Rehano Keriso'a raha 'ahi ovalu zae mazao uniho manoġa haramoziro ebu Badi'a uhiġano radiunute'e azaġa, Iuda azaġa mazao zuni haramoziro.

¹⁸ Keriso u'ano Iuda azaġa zu mene Iuda azaġa, emeġe nidu'a'e Vine Zaġoġa tibani'a ibitofeadu Mama vaġe oname'ohe.

¹⁹ E'ano'o za'e izidi'e mene bare avo'a azaġa ga haba 'ahoga'ahogano ragave'ete'e azaġa ra'ohe, rehano Badi'a mone azaġa teite haba tiba azaġa zu Badi'a ne azaġa ra'ohe.

²⁰ Za'e Badi'a'a ogorarote'e neġa heuġa. Apostolo azaġa zu peroveta azaġa'e ne gadoġa heuġa, ebu Keriso Iesu'e ne gadoġa du'e'ete'e hadiġa boro heuġa.

²¹ Keriso'a ane rana ne ġauġa nidu'a tiburu gigane ohone'ohe. Ebu e'e neġa'e ġuhuradu Zuhi'a Boro hau'ete'e kuru neġa zaġoġa ra'ohe.

²² Zae zuni Keriso teite tiburarote'e u'ano, Badi'a'a za'e ane mone azaġa teite tibuzadu ane ne ogoru'ohe. E'e neġa'e Badi'a'a Vine Zaġoġa radu radiu'ete'e haba'a.

3

Paulo'a Iuda Mene Azaġa veize Gauiro

¹ Badi'a'a Iuda mene azaġa, zae mazao manoġa fureniro 'ahine, eġe'a zi'ohe. Eġe, Paulo'a zae veize Keriso Iesu u'ano ġu'a neġano radiu'ohe.

² Badi'a'a eġe mazao manoġa furenadu zae veize haram'e'ete'e gauġa 'ahi inirote'e za hube hune igiro.

³ Badi'a'a ibite 'u'uru tirote'e gōe'a ēge mazao rae furenadu e ederiro. E gōere e'e moneo tahiga amahi bade mirihiro.

⁴ Zae'a miriho e'e me'odine, Keriso moneo 'u'uru tirote'e gōe'a'e ēge'a nougenouge zamare'eta'a'e ederi'uma.

⁵ Amahi madaḡano'e 'u'uru tirote'e gōe'a a'e Badi'a'a vaze mazao mene rae fureniro. Rehano izidi'e Vine Zaḡoḡaono'o apostolo azaḡa zaḡoḡa zu peroveta azaḡa zaḡoḡa mazao rae fureniro.

⁶ U'uru teadu rae furenirote'e gōe'a'e 'ahi e'e: Iuda mene azaḡa zuni hari manōḡa egadu Keriso Iesu teite tibura'uma. 'Ougine, Iuda mene azaḡa'e Iuda azaḡa teite Badi'a'a zinite'e manohugaḡa meite'e azaḡano re'uma, ebu Iuda azaḡa teite ahiri tiba re'uma, zu Badi'a'a ḡoitorirote'e ḡauḡa zeḡe teite daini'uma.

⁷ E'e hari manōḡa 'ahi haramē'ete'e tuḡureḡa vazeḡano reiro. Badi'a'a ēge mazao manōḡa furenadu inirote'e ḡahunoneḡa idunaḡano e gau 'ahi haḡae'ohe. E'e ḡahunoneḡa'e Badi'a'a ane gigi'a hina gauadu iniro.

⁸ E'e Badi'a mone azaḡa bo'aḡano niḡa o'o'a vazeḡa. Ḡonaga vazeḡa zuni e vitihoga. Rehano Badi'a'a ēge mazao manōḡa furenadu gau 'ahi iniro. Gau ahi'e ēge'a Iuda mene azaḡa mazao Keriso'a manōḡa boro hune zini'uma rae ra'ete'e hariḡa haramē'ete'e ra'ohe. Keriso mazaono'o meite'e manōḡaḡa'e ufeta boro 'ahine, emeḡe'a me'odoga zu mene idaḡa.

⁹ Badi'a'a e'e ḡauḡa inirota'a'e ḡau nidu'a haḡairote'e Badi'aḡani'a ibite madaḡano 'u'uru tirote'e ḡauḡani'a nougenouge furerarota'a'e

eḡe'a vase nidu'a deheru edemazifine ra'ohe.

¹⁰ Eme'e Badi'a'a gauirote'e ibiḡa nidu'a horonadu ani zamarone huhuzaḡa nunu edere'ohe. E'e moneo, Badi'a'e ekalesia'a adure haba'a zuhi'azi'ete'e viga nidu'a zu inarazeta viga nidu'a mazao ihozoga urate'ohe.

¹¹ Badi'a ura a'e ani'a ḡadaheḡanono'o iḡaiḡa uratirote'e ḡauḡa. Ebu emeḡe Zuhi'a Boro Keriso Iesu'a Badi'a ura e'e hugano fureniro.

¹² Eme Keriso mazao fie'e 'ahine zu ane teite tiburu'e 'ahine, Badi'a'a eme mae ḡihifi'uma rae edere hune'ohe. 'Ougadu mene rihau'ena'a, ani vaḡe oname'ohe.

¹³ E'ano'o e 'ahi umize'ohe. Eḡe'a zae haramozenadu aduga hide'ete'e u'ano zamaze ago zoreno'i. Eḡe'a zae veize aduga hide'ete'e u'ano, nize'e ḡihi'a re'uma.

Efeso Ekalesia veize Kuraro

¹⁴ Badi'a'a zae mazao 'ouge manoga haḡairo 'ahine, e emeḡe Mama mazao obena hina tuḡadu kurau'ohe.

¹⁵ Emeḡe Mama'a adureo zu rahao vase nidu'a ḡabone zenadu ze'e ḡabode radiu'ohe.*

¹⁶ Badi'a'a zini'ete'e manogaḡa'e boro bagaḡa. E'ano'o Badi'a'a Vine Zaḡogaono'o Badi'a inara hina zae zama inaranoga veize e kurau'ohe.

¹⁷ Ebu zae'a Keriso mazao fie'ete'e u'ano, Keriso'a zae zamao radoga veize kurau'ohe. Ebu ire taigani'a rahao diuḡadu kame gigaru'ete'e teige, zae'a Badi'a zu vase zamare borofe'ete'e zamaḡano edau gigaranoga veize kurau'ohe.

* 3:15 3:15 aniono'o nizenize meiro

¹⁸ Zae'a zamarotite'ete'e zamaḡano edau gi-garaune, za Badi'a mone azaḡa nidu'a teite Keriso'a zae zamare borofe'eta'a'e ederi'uma. Ani'a zae zamare'eta'a'e boro bagaḡa, a'e faḡa hune, rafaḡa hune, hitaga hune, zu hoe'a hune.

¹⁹ Keriso zamarone nidu'a'e edere hauḡoga mene idaḡa rehano, zae'a Keriso zamarone edere onamoga veize e kurau'ohe. Za Keriso zamarone ederine, Badi'a haḡai nidu'a zae zamao iri'avi'uma.

²⁰ Badi'a'e inaraḡa hina emeḡe bo'aḡano gaue'ohe. E'ano'o ani'e eme'a umine'ete'e ga zamare'ete'e ḡauḡa nidu'a ufeta vitine boro hune rifoga'e idaḡa.

²¹ Ekalesia zamaḡano zu Keriso Iesu teite tiburrote'e zamaḡano iḡaiḡa Badi'a ni mae ḡihinihi, onamo tuḡutuḡu! Amen.

4

Keriso mone Azaḡa'e Tiburanadu Ġuhure'ohe

¹ Zuhi'a Boro veize gauirote'e u'ano ḡu'a neḡano radiu'ete'e vazega, eḡe, Paulo'a za inare zi'ohe. Za'e Badi'a'a ane mone azaḡa rae huziro 'ahine, ane mone azaḡa haḡaio rado'i.

² Za'e zae'a bare nize mae ovoro'i zu vase mazao haḡaize roḡeno'i. Ebu zamaze obone teadu nabudizeta zamarotite'ena'a, zeḡe ve'oḡa u'ano ago maḡuno'i.

³ Za'e Vine Zaḡoḡani'a zinirote'e unihoḡa manoḡano zae bo'aḡano tiburaro. Uniho manoḡa e'e mene daunifine, inaraze nidu'a hina obone gigano'i.

⁴ Eme, Badi'a mone azaḡa'e ahirife tiba, ebu Vine Zaḡoḡa tibani'a emeḡe zamao radiu'ohe. Badi'a'a zae huzirote'e madaḡano za'e manohuga me'uma rae ḡoitoriro. E'ano'o emeḡe nidu'a manohuga tiba e'e mae ḡihinadu guhine'ohe.

⁵ Zuhi'a Boro Iesu Keriso'e tiba, ebu eme'a mae ḡihine'ete'e hariḡa manōḡa zuni tiba, ebu eme'a meirote'e babatisōḡa zuni tiba.

⁶ Ebu Badi'a zuni tiba. Ani'e emeḡe nidu'a Mama. Ani'e emeḡe nidu'a zuhi'afi'ohe, zu emeḡe nidu'a teite gaue'ohe, zu emeḡe nidu'a zamaḡano radiu'ohe.

⁷ Keriso'a ḡahunone manōḡa rifi'uma rae reirote'e idunaḡano emeḡe tibatiba ḡahunone manōḡa rifiro.

⁸ Keriso'a 'ouge haḡairote'e moneo Buka Zaḡoḡano 'ahige rae ra'ohe,
“Ani'a hitana hune haba'a itirotene, iniu oboze tirote'e azaḡa ibitoziro,
ebu ane mone azaḡa ḡahunone ziniro.”✧

⁹ “Ani'a itiro,” rae reirote'e huga'e, ani'e ibite geno haba rahaḡa, raha 'aha ovairo ra'ohe.

¹⁰ Ovairote'e vazēḡa a'e adure haba'a nidu'a vitine'ete'e haba'a hitaga hune itiro. 'Ougadu ani'a haba'ahaba'a nidu'a zamaḡano inaraḡa mae iri'avoniro.

¹¹ Keriso'e ḡahunone nunu vaze zinirote'e vazēḡa. Ani'a vaze nu'e apostolo azaḡano, nu'e peroveta azaḡano, nu'e hari manōḡa haramete'e azaḡano, nu'e ekalesia ibitozi'ete'e azaḡano zu ihore azaḡano ohoziro.

12 Keriso'a 'ouge haḡairota'a'e Badi'a mone azaḡa ruhibadu ze'a ekalesia veize gauifine, ebu Keriso ahiri rae ra'ete'e ekalesiaḡa mae gigane ohonifine ra'ohe.

13 'Ougadu Keriso mazao fie'ete'e zu Badi'a Ubuga faine edere'ete'e zamaḡano emeḡe nidu'a tibura'uma ebu borofe ḡuhuri'uma, ebu Keriso'e ve'oḡani 'ahoga o'o'a reirote'e vazega teige, eme zuni ani teigi'uma.

14 E'ano'o eme'e mene bare tahi'a kome'a rae re'uma. Gasi'e sa'u'a aradu mae ḡihuḡihune'ohe ebu zavara'a hudi haganadu ragave'ohe. Rehano eme'e mene ḡasi teigi'uma. Vaze nu'a so'ofihi radu ḡurire ihofine zu ḡuriro ḡoe'a hina so'ofihi reine zuni, eme mene hagari'uma.

15 U hena eme'a zamarotite'ena'a zu ḡoere huga ḡoere'ena'a, ḡau nidu'a moneo ufeta ḡuhuradu Keriso teigi'uma. Ani'e ekalesia vadiga.

16 Ekalesia vadiga'e Keriso radu ani'a ze taufe'ohe. Ahiri'e a'u'a zu vinine hina faifaine aunadu kame gigaru'ohe. Ebu ahiri i'aḡa 'ahoga'ahogani'a aneane gau idunaḡano faine gauadu ahiri nidu'a inare bororu'ohe. E'e teige, ekalesia azaḡani'a zamarotite'ete'e zamaḡano bororanadu inare'ohe.

Ḡabone Izigano Rado'i

17 E'ano'o Zuhi'a Boro niḡano e inare zi'ohe. Za Iuda mene azaḡa teige ago bare rado'i. Iuda mene azaḡa'e o'o'a huga zamare'ena'a radiu'ohe.

18 Zamaroneze'e uzaboḡa, mazaḡa teḡaze rirau'ena'a zamaze rinedadu Badi'a ḡoere

ederoga'e mene idaḡa. E'ano'o Badi'a mazaono'o are'ete'e ḡaboneḡa'e zeḡe mazao o'o'a.

¹⁹ Ze haḡai sau'a haḡae'e rehano, zeḡe'a bare mazagaroḡoga'e aḡu'a. Ze'e ahiri urao haḡai toraga nidu'a mada nidu'a haḡae'ena'a, mene fuḡozadu barebare haḡaihi ra'ohe.

²⁰ Rehano za'e Keriso moneo haḡai 'uguḡa mene ederiro.

²¹ Za'e Iesuono'o arirote'e ḡoe'a huga idunaḡano, hube hune ani moneo igiro ebu ihore ḡoe'a meiro.

²² Zae'a meirote'e ihore ḡoe'a'e 'ahi e'e: Ibite madaḡano za haḡai sau'a haḡaihi ra'ete'e zamaroneḡa hegotadu radiudo. Zamarone e'e'a zae so'ozadu ruizite'e ibiḡano tutuziro. Haḡaize amahiḡa zu ḡaboneze amahiḡa 'uguḡa mae modo'i.

²³ Badi'a Vine'a zamaroneze nidu'a izifoga veize umido'i,

²⁴ ebu vase izigano rado'i. Vaze iziga'e Badi'a haḡai hegotadu Badi'a ubumao duduḡa hune zu zaḡoḡa hune re'uma.

²⁵ E'ano'o ḡuriro haḡaiḡa modadu nabudize teite hugano ḡoero'i. Mazaḡa eme'e ahiri tibano tiburarote'e azaḡa.

²⁶ Za maḡuno'idene, vase mazao haḡai sau'a ago haḡao'i. Mada'a 'izema zuburogano maḡunuze hauḡo'i.

²⁷ Diabolo'e zae'a haḡai sau'a haḡaifine ibi 'ahoga vaḡe'ohe, e'ano'o e'e ibiḡani 'ahoga ago hano'i.

²⁸ Iniu ḡonore vazegā ro'idene, ḡonore haḡaiḡa ago bare haḡao'i, rehano 'evo'a hina ane'a bare inare gauo'i. 'Ougine, zahara azaḡa veize ḡauḡa ḡahugoga'e idara'uma.

²⁹ Ḡoere sau'a'e zae hebeono'o ago feuno'i, rehano vase'a urate'ete'e idunaḡano ze inarazi'ete'e ḡoe'a manoga da'o ro'i. 'Ougine, ḡoereze igi'ete'e azaḡani'a manoga hidi'uma.

³⁰ Za'e Badi'a Vine Zaḡoga zama ago mae aduaduno'i. Mazaḡa Badi'a'a Vine Zaḡogaono'o za'e ane mone azaḡa rae imoriro, onamo haḡai sau'anono'o zae bohaze buzite'e madaḡani'a ari'uma.

³¹ Maḡunu, zama ḡugi nunu, ḡihau rotetoga, vase rae sausauze'ete'e ḡoe'a, zu vase sausauzihi ra'ete'e zamaroneḡa nunu, 'uguḡa haḡaiḡa nidu'a mae modo'i.

³² Rehano za'e nabudizeta faifaitito'i zu vetuḡatito'i. Keriso u'ano Badi'a'a zae haḡai sau'a rae modirote'e teige, zae zuni vase haḡaize sau'a rae modo'i.

5

¹ Za'e Badi'a zamarone ubugaubuga, e'ano'o Badi'a haḡai hegote rado'i.

² Keriso'a emeḡe zamaradu emeḡe veize ane bare dibu'iro. A'e Badi'a harote'e ḡahunoneḡa hohoḡa zu dibu'oḡa hohoḡa. Keriso'a 'ouge haḡairote'e teige, zae zuni zamarotite'ena'a, rado'i.

³ Za'e Badi'a mone azaḡa 'ahine, daro fu'a ga haḡai toraga nunu ga ununu haḡaiḡa moneo ḡoere 'ahoga zuni hebeono'o ago rae fureno'i.

⁴ Ĝoere toraga, ĝoere kauriĝa zu ĝiriho ĝoe'a sau'a'e zae veize mene manoĝa. Za'e Badi'a mazao manoĝa tauĝi rae ro'i.

⁵ Za 'adi faine edero'i. Daro fu'a ga haĝai toraga ga ununu vazega mazao'e Keriso zu Badi'a'a zuhi'azi'ete'e zamaĝano hidite'e manohugaĝa'e o'o'a. Hadi ubumaĝa'e ĝuriro badi'aĝa mazao kurau'ete'e vazega.

Agagaŝano Rado'i

⁶ Vaze'a huga o'o'a ĝoe'a hina zae so'oze'ete'e gararo'i. Mazaĝa e'e u'ano, Badi'a zama ĝugiĝani'a ani mene egohau'ete'e azaĝa mazao fureru'ohe.

⁷ E'ano'o 'uguĝa haĝaiĝa haĝae'ete'e azaĝa teite tiburanadu haĝai sau'a ago haĝao'i.

⁸ Mazaĝa za'e ibite uzabo zamaĝano radiunu, rehano izidi'e Zuhi'a Boro teite tiburanadu agaĝa zamaĝano radiu'ohe. E'ano'o za'e agaĝa ubugaubuga teige rado'i.

⁹ Agaĝa huga'e haĝai manoĝano, haĝai duduĝano zu hugano haĝae'ete'e haĝaiĝa nidu'a zamaĝano fureru'ohe.

¹⁰ Za'e Zuhi'a Boro'a matu'ite'e haĝaiĝa faine edero'i.

¹¹ Uzabo zamaĝano huga o'o'a haĝaiĝa haĝae'ete'e azaĝa gauze teite ago 'auĝo'i, rehano haĝaize ve'oĝa'e rae fureno'i.

¹² Eme'e ze nagini sifu haĝae'ete'e haĝaiĝa moneo rouga zuni mazagarofe'ohe.

¹³ Rehano agaĝani'a aganadu ĝau nidu'a fure-nine, e'e huga horone'ohe.

14 Mazaḡa agaḡani'a ḡau huga nidu'a furene'ohe. E'ano'o eme 'ahige ra'ohe, "Baze'ete'e vazega, evato'i, ebu rune azaḡa bo'aḡano iḡuno'i, 'ouGINE, Keriso agaḡani'a ḡae rana agara'uma."

15 E'ano'o za'e nougenouge radite'e moneo faifaine ḡiano'i. Vaze kauriḡa teige ago rado'i, rehano vase huhuzaḡa teige rado'i.

16 Haḡai manoga haḡaite'e madaḡa nidu'a ago mode tauḡo'i, mazaḡa izidi madaḡa'e sau'ani'a ufeta fureru'ohe.

17 E'ano'o kauriḡa vazegano ago ro'i, rehano Zuhi'a Boro'a zae mazaono'o nagini urate'eta'a'e edero'i.

18 Vaini vuḡa ago ufeta gago'i. Ufeta gagine, ḡaboneze sausaune huni'uma. Rehano Vine Zaḡoga'e zae zamao iri'avifine umido'i.

19 Salamo zu Badi'a nigune'ete'e badaḡa zu vine mone badaḡa hina ḡoretito'i, ebu zamaze nidu'a hina bada ma'ena'a Zuhi'a Boro niguno'i.

20 Ḡau nidu'a moneo iḡaiḡa emeḡe Zuhi'a Boro Iesu Keriso niḡano Badi'a emeḡe Mama mazao manoga tauḡi ro'i.

Ize zu Inudeze

21 Za'e Keriso gubane'ena'a egohau'e 'ahine, nabudizeta zuni egotito'i.

22 Hahu roḡaegaḡaega, za'a Zuhi'a Boro ḡoere egohau'ete'e teige, ize ḡoere egozeno'i.

23 Mazaḡa Keriso'a ekalesia vadiga ra'ete'e teige, ize'e inudeze vadiga ra'ohe. Ekalesia'e Keriso ahiri ebu Keriso'e ekalesia ḡabozirote'e vazega.

²⁴ E'ano'o ekalesia'a Keriso ġoere egohau'ete'e teige, inudeze'e ġau nidu'a moneo ize ġoere egozini huni'uma.

²⁵ Hahu ohozeġaohozeġa, Keriso'a ekalesia zamaradu ekalesia veize ġaboneġa ahetirote'e teige, inudeze zamare borofo'i.

²⁶ Keriso'a ġaboneġa ahetirot'a'a'e ekalesia dehezadu ze mae zaġozaġifine ra'ohe. A'e vu hina vuzu'ete'e heuġa, ebu Keriso'a ane ġoere hina ze deheziro.

²⁷ Ane'a torare ga sau'a ga ve'oġani 'ahoga o'o'a rae ra'ete'e ekalesiaġa manoga tauġi ane zamao mae ohonifine, ġaboneġa ahetirote. 'Ougadu ekalesia'e Badi'a ubumao zaġoġa zu ve'oġa o'o'a rouga uratirote.

²⁸ Keriso'a ekalesia zamaradu zeġe veize ġaboneġa ahetirote'e teige, hahu ohoze'e ahirize zamare borofe'ete'e teige inudeze zamare borofo'uma. Inuga zamare borofe'ete'e ohozeġa'e ane bare zamare borofe'ete'e heuġa.

²⁹ Iniu ane'a bare ahi'a he'ehe'ene'ete'e vazega'e o'o'a. Vaze nidu'a ahirize ġubune'ohe zu taufe'ohe. A'e Keriso'a ekalesia veize 'ouge haġae'ete'e teige'ohe,

³⁰ mazaġa eme'e Keriso ahiri i'aġai'aġa.

³¹ Buka Zaġoġano 'ahige ra'ohe, "E'ano'o ohoze'e vi'a moga modadu inuga teite tibura'uma ebu anianine'e ahiri tiba re'uma."☆

³² U'uru tirote'e ġoe'a e'e huga'e ufeta boro 'ahine, ederoga'e riġa. Rehano e Keriso zu ekalesia moneo e'e ġoe'a zi'ohe.

³³ Rehano hahu ohozeḡaohozeḡa, zae tibati'iba'e zae bare zamare borofe'ete'e teige, inudeze zamare borof'o'i, ebu inudeze zuni ize gubazo'i.

6

Tahi'atahi'a zu Nanu Mama

¹ Tahi'atahi'a, za'e Zuhi'a Boro Keriso mone azaḡa radu vize moze egozeno'i, mazaḡa a'e haḡae hunite'e haḡaiḡa duduḡa.

² Buka Zaḡoḡano 'ahige rae ra'ohe, "Vi'u mogo gubazo'i." ☆ Goro ḡoe'a a'e goro ḡoe'a gaubanana bo'aḡano Badi'a ḡoitore ḡoe'a meirote'e goroga ḡoe'a ibi'a.

³ Ḣoitore ḡoe'a a'e 'adi e'e, "Ḣa vi'u mogo gubazine, ḡaboneḡo nidu'a zamaḡano manoga hidi'uma, zu raha 'ada faḡa radi'uma." ☆

⁴ Nanu mama nidu'a, za'e ubudeze zama ago mae ḡugizo'i, rehano Zuhi'a Boro ḡoere ihozo'i zu sinasinazo'i.

Tuḡure Azaḡa zu Zuhi'aze

⁵ Tuḡure azaḡa, za'e raha 'ada zuhi'aze gubaze'ena'a zu rihoze'ena'a, zamaze nidu'a hina zuhi'aze egozeno'i. Zae'a Keriso ego-hau'ete'e teige, zuhi'aze mazao 'ouge haḡao'i.

⁶ Zuhi'aze'a zae niguzifine ze zae ḡiaze'ete'e zamaḡano da'o ago gauo'i, rehano Keriso tuḡure azaḡa radu zamaze nidu'a hina Badi'a ura haḡao'i.

⁷ Mene vaze veize, rehano Zuhi'a Boro veize gaue'ete'e teige matu'e'ena'a, zuhi'aze veize gauo'i.

⁸ Mazaġa za edeġa, vaze'a nagi haġai manoga haġaine, ani'e tuġure vazega ga mene tuġure vazega rehano, Zuhi'a Boro'a e'e naega ha'uma.

⁹ Zuhi'a azaġa, zae tuġure azaġani'a zae veize faine gaue'ete'e teige, zae zuni tuġureze azaġa mazao manoga haġao'i. Aduga zini'uma rae raena'a, ago rozo'i. Mazaġa za edeġa, zae Zuhi'a Boro zu zeġe Zuhi'a Boro'e tiba radu ani'e adureono'o ġiaze'ohe, zu Zuhi'a Boro'e vaze mazao mene inahe'ohe.

Diabolo teite Utite'ete'e Ibiġa

¹⁰ Ġonagano eġe'a zi'ohe. Zuhi'a Boro teite tiburanadu ani ġiġi'a boro hina inaro'i.

¹¹ Badi'a uti dabuaġa nidu'a vidano'i. 'Ougine, za'e Diabolo so'oso'o ġoe'a biradu edau ġigara'uma.

¹² Mazaġa eme'e vaze teite mene utite'ohe, rehano raha 'adi zuhi'ani'ete'e vineġa sau'a, inara boroġeta vineġa sau'a, raha 'adi uzaboġa zuhi'ani'ete'e vineġa sau'a, zu adure haba'ano vine sau'a nidu'a teite utite'ohe.

¹³ E'ano'o Badi'a'a zini'ete'e uti dabuaġa nidu'a vidano'i. 'Ougine, sau'a madaġani'a arine, za'e agire ġauġa teite utite'ena'a edau ġigara'uma, ebu utite onamo ġonaga meirrote'e ġarugano zuni za 'ize edau ġigaru radi'uma.

¹⁴ E'ano'o uti dabuaġa vidanadu edau ġigarano'i. Ġoere huga obone ġigano'i. A'e uti azaġani'a gaba'izeo mini hina ute'ete'e heuġa. Haġai duduġa haġao'i. A'e u'uni bire'ete'e ġauġa vidau'ete'e heuġa.

15 Vaze'a Badi'a teite unihifine hari manoga haramoga ruhibo'i. A'e odazeo tamaka hagae'ete'e heuga.

16 E'e nidu'a rana ragate Badi'a mazao fio'i. A'e ahiri bire'ete'e gauga obone'ete'e heuga. Fie'ete'e u'ano, sau'a gauga, Satani'a vegade'ete'e auriga ire roga duhugageta nidu'a vinoga idara'uma.

17 Ebu Badi'a'a zae gabozirota'a'e zamare rado'i. A'e uti karauga haadu vadini bire'ete'e heuga. Ebu Badi'a goere mo'i. A'e Vine Zagogani'a rifirote'e benisiga heuga.

18 Mada nidu'a Vine Zagogani'a ibitozi'ete'e zamaano gau nidu'a veize umide'ena'a, kurano'i. 'Ouge haaoga veize izidiono'o onamo gonagano tohutohe'ena'a, Badi'a mone azaa nidu'a veize igaiiga kurau'eno'i.

19 Ebu ege veize zuni kurano'i. Ege'a haramihi rae ra'ete'e madaa nidu'a Badi'a'a ane goere enadu e mene rihau'ena'a, 'u'uru tirote'e hariga manoga rae furenoga veize kurano'i.

20 Ege'a hari manoga haramifine Keriso'a tuguihiro. E'e u'ano, e izidi gu'a negano radiu'ohe. E'ano'o ege'a harami hunit'e goe'a mene rihau'ena'a, haramifine kurano'i.

Gonaga goe'a

21 E Tukiko zae vage tugune'ohe. Ani'e emege zamarone nego, zu zamaa nidu'a hina Zuhi'a Boro gau hagae'ete'e tugurega vazea. Ani'a ege hari nidu'a me'odozenadu zae zuni ege'a 'adao nougenouge radiu'ete'e zu nagini hagae'eta'a'e ederi'uma.

²² E'e veize, ani zae vaḡe tuḡune'ohe. 'Ougadu ani'a eme'e nougenouge radiu'ete'e ihozi'uma zu zae inarazi'uma.

²³ Badi'a emeḡe Mama zu Zuhi'a Boro Iesu Keriso'a ekalesia azaḡa mazao zama roḡeḡa zini'eno'i, ebu zae'a fie'ete'e'a ufeta gigaranoga veize zu zamarotitoga veize danazo'i.

²⁴ Badi'a'a emeḡe Zuhi'a Boro Iesu Keriso iḡaiḡa zamare borofe'ete'e azaḡa nidu'a mazao manoga furene'eno'i.

Buka Zaḡoḡa Ġoitore Iziga
The New Testament in the Uare language of Papua
New Guinea

Nupela Testamen long tokples Uare long Niugini

copyright © 2017-2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Uare

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Global Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-08-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Aug 2025 from source files dated 11 Aug 2025

c398f744-e34b-525a-a9fe-d04e84ab7b13